

“Аялдардын коомдук жашоого жамааттык катышуусун активдештирүү” долбоору
Мамлекеттик башкаруу жана саясат маселелерин изилдөө боюнча Глобалдык тармак (EGAP)
тарабынан каржыланып, Өнүктүрүү саясат институту аткарат (www.dpi.kg)

Жарандардын катышуусу жергиликтүү өнүгүүгө жардам бере тургандыгы тууралуу маалыматтык жолугушуунун ПРОГРАММАСЫ

Өткөрүлүүчү убактысы: 2023-жылдын январь-февраль айлары

Катышуучулар: айылдык ден-соолук комитеттеринин мүчөлөрү жана
жергиликтүү активисттер, лидерлер жана катардагы тургундар

Убагы	Тема	Жооптуулар
10:20 – 10:30	Иш-чаранын катышуучуларын каттоо.	Тренер-фасилитаторлор
10:30 – 10:40	Саламдашуу. Иш-чаранын максаты жана тапшырмалары. Таанышуу.	Тренер-фасилитаторлор
10:40 – 11:50	Жарандардын катышуусу жергиликтүү өнүгүүгө жардам берет	Тренер-фасилитаторлор
11:50 – 12:20	Гранттык программа боюнча маалымат	Тренер-фасилитаторлор
12:20 – 12:30	Суроолор жана жооптор	Тренер-фасилитаторлор
12:30 – 12:40	Жыйынтыктоо	Тренер-фасилитаторлор

**Долбоор тууралуу маалыматты жана презентацияларды QR-код
аркылуу өтүп таба аласыз:**

ИНСТИТУТ
ПОЛИТИКИ
РАЗВИТИЯ

DEVELOPMENT
POLICY
INSTITUTE

ӨНҮКТҮРҮ
САЯСАТ
ИНСТИТУТУ

Өнүктүрүү саясат институту

- «Өнүктүрүү саясат институту» Коомдук бирикмеси (ӨСИ) – бул 2009-жылдын августунда мыйзам жаратуунун, мамлекеттик жана муниципалдык башкарууну реформалоонун, жергиликтүү өз алдынча башкарууну (ЖӨБ), жамааттарды жана массалык коммуникацияны өнүктүрүүнүн ар кандай чөйрөлөрүндө көп жылдан берки таанылган иш тажрыйбасы бар эксперттерди бириктирген кыргызстандык коммерциялык эмес бейөкмөт уюм.
- **ӨСИНин миссиясы** – жергиликтүү жамааттарга жана башкаруу органдарына адамдын татыктуу жашоого болгон укуктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн ишке ашырууга көмөк көрсөтүү.

ЖАРАНДАРДЫН КАТЫШУУСУ ЖЕРГИЛИКТҮҮ ӨНҮГҮҮГӨ ЖАРДАМ БЕРЕТ

*“Аялдардын коомдук жашоого жамааттык катышуусун активдештирүү” долбоору
EGAP ([Evidence in Governance and Politics](#)) – Мамлекеттик башкаруу жана саясат маселелерин изилдөө боюнча
Глобалдык тармак тарабынан каржыланат*

Максаттар жана милдеттер:

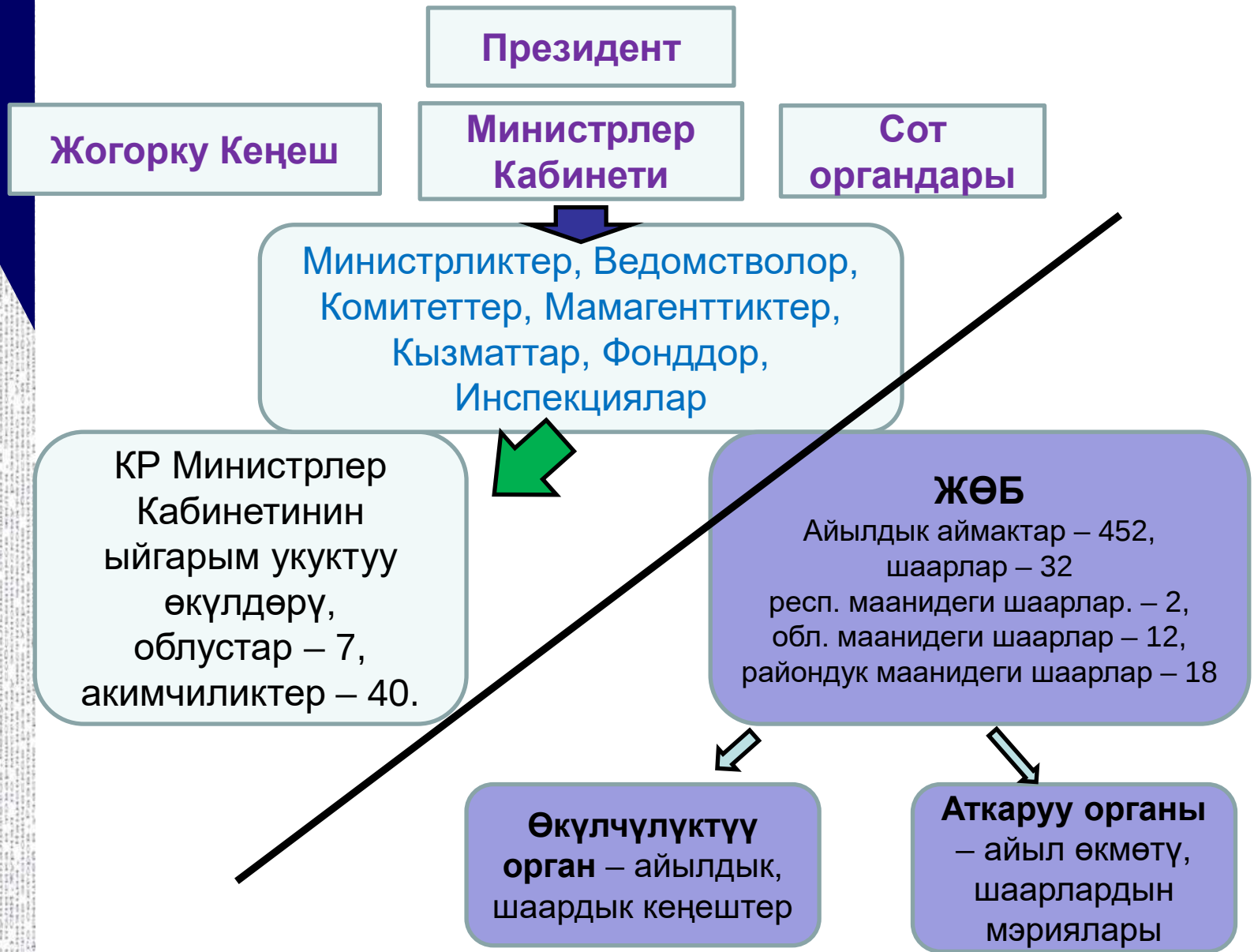
Максаты: аялдардын жана жергиликтүү жамааттын лидерлеринин жергиликтүү өнүгүүгө катышуусун кеңейтүү үчүн потенциалын жогорулатуу

Милдеттер:

- катышуу тууралуу түшүнүктү берүү жана катышуучуларды практикалык мисалдар менен тааныштыруу;
- жергиликтүү өнүгүүгө катышуунун практикалык мисалдарын талкуулоо;
- катышуучуларды жергиликтүү өз алдынча башкаруунун негиздери менен тааныштыруу;
- катышуучуларды жергиликтүү өз алдынча башкарууга катышуунун жүрүшүндө, анын ичинде жергиликтүү деңгээлдеги кызмат көрсөтүүлөрдү пландаштыруу жана жакшыртуу процессинде аспаптар менен тааныштыруу;
- кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттенүү каналдары менен тааныштыруу.

КРда Башкаруу системасы

ЖӨБдүн негиздери

Жергиликтүү өз алдынча башкаруу – жергиликтүү жамааттардын :

- өз алдынча;
- өз кызыкчылыгында;
- өз жоопкерчилигинде;
- жергиликтүү маанидеги

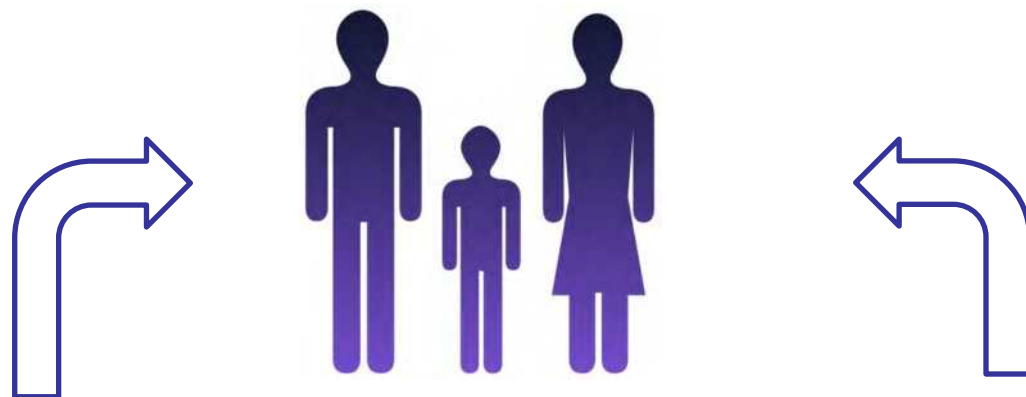
маселелерди чечүүгө болгон *укуктары жана чыныгы мүмкүнчүлүгү.*

(КР Конституциясынын 111-беренеси)

Жергиликтүү өз алдынча башкаруунун деңгээлиндеги кызмат көрсөтүүлөр

**ЖЕКЕ КЫЗМАТ
КӨРСӨТҮҮЛӨР**

**МАМОРГАНДЫН ЖАНА
ЖӨБ ОРГАНДАРЫНЫН
КЫЗМАТ КӨРСӨТҮҮЛӨРҮ**

Жергиликтүү деңгээлде көрсөтүлүүчү кызматтар

“Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөр жөнүндө” КР Мыйзамынын чечмелөөсүндөгү муниципалдык кызмат көрсөтүүлөр

Адамдын турмуш-тиричилигин камсыз кылуучу кызмат көрсөтүүлөр:

- коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр (ичүүчү суу, КТКны ташып чыгаруу),
- ичүүчү сууну жеткирүү кызмат көрсөтүүлөрү,
- муниципалдык транспорт менен ташуу кызмат көрсөтүүлөрү,
- спорт, маданият жана эс алуу кызмат көрсөтүүлөрү

Коомдук байгерчиликтер:

- муниципалдык жолдорду тейлөө
- коомдук пайдалануудагы жерлерди жарыктандыруу
- коомдук пайдалануудагы жерлерди көрктөндүрүү жана жашылдандыруу
- парктарды, спорттук курулмаларды жана эс алуу жайларын тейлөө.

Жергиликтүү маанидеги маселелер

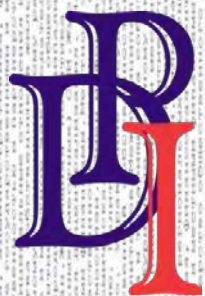
- **Жергиликтүү маанидеги маселелер – ЖӨБ органдары тарабынан чечилүүчү** аймактын турмуш-тиричилигин камсыз кылуу системасынын иштешин уюштуруу жана өнүктүрүү, социалдык-экономикалык пландаштыруу жана калкка социалдык жана маданий кызматтарды көрсөтүү маселелери.

(ЖМА жана ЖӨБО жөнүндө КР Мыйзамынын 27-беренеси)

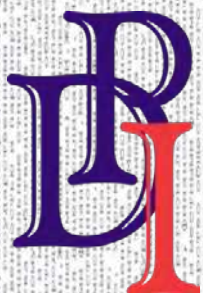
Жалпы талкуу:

- Жергиликтүү маанидеги кайсы маселелерди атай аласыз?

Жергиликтүү маанидеги маселелер

1. тиешелүү аймактын экономикалык өнүгүшүн камсыз кылуу, ошондой эле инвестицияларды жана гранттарды тартуу;
2. **муниципалдык менчикти** башкаруу;
3. **жергиликтүү бюджетти** түзүү, бекитүү жана аткаруу;
4. калкты **ичүүчү суу менен** жабдуу;
5. калктуу конуштарда **канализация жана тазалоочу курулмалардын тутумунун** ишин камсыз кылуу;
6. калктуу конуштардагы **муниципалдык жолдордун** иштешин камсыз кылуу;
7. жалпы пайдалануудагы жерлерге **жарык берүүнү** уюштуруу;
8. **көрүстөндөрдүн** иштешин жана ырасым кызматтарынын көрсөтүлүшүн камсыз кылуу;
9. жалпы пайдалануудагы жерлерди **көрктөндүрүү жана жашылдандыруу**;
10. **парктардын, спорттук курулмалардын жана дем алуу жайларынын** иштешин камсыз кылуу;
11. **турмуш-тиричилик калдыктарын** жыйноону, ташып кетүүнү жана керектен чыгарууну уюштуруу;

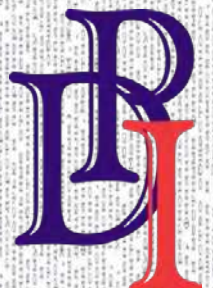

Жергиликтүү маанидеги маселелер

12. муниципалдык транспорттун иштешин камсыз кылуу жана калктуу конуштардын чегинде **коомдук транспорттун** иштешин жөнгө салуу;
13. жергиликтүү маанидеги **маданий жана тарыхый жетишкендиктерди** сактоо;
14. жергиликтүү маанидеги **китепканалардын ишин** уюштуруу жана камсыз кылуу;
15. **жер пайдалануу эрежелерин** белгилөө жана шаар куруу менен архитектуранын ченемдерин жана эрежелерин сактоону камсыз кылуу;
16. тиешелүү калктуу конуштун аймагында **жарнакты** Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен белгиленген тартипте жайгаштыруу;
17. **коомдук тартипти** сактоого көмөктөшүү;
18. **элдик көркөм чыгармачылыкты** өнүктүрүү үчүн шарттарды түзүү;
19. **балдар жана жаштар менен иштөө** боюнча иш-чараларды жүзөгө ашырууну уюштуруу;

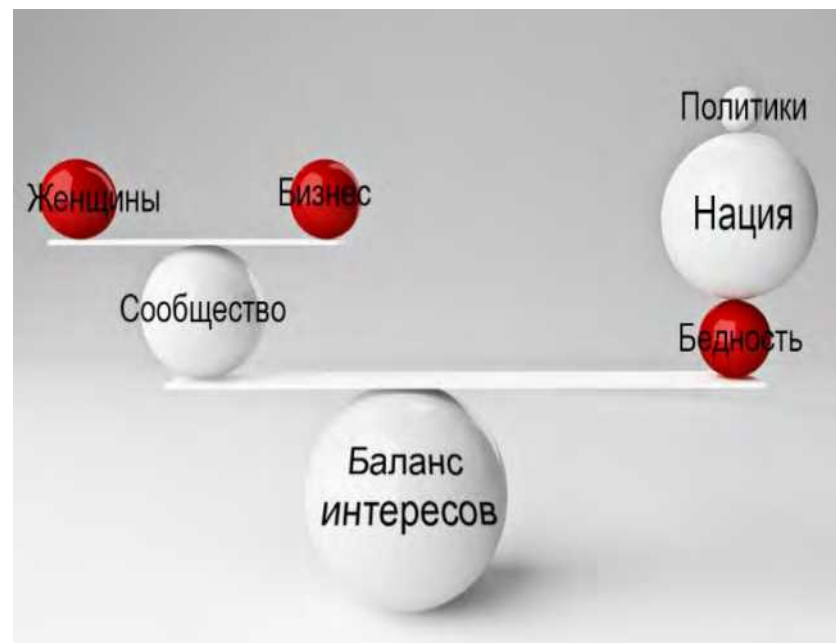

Жергиликтүү маанидеги маселелер

-
20. дене тарбиясын жана массалык спортту өнүктүрүү үчүн шарттарды камсыз кылуу;
 21. өзгөчө кырдаалдардын алдын алууга жана кесепеттерин жоюуга көмөктөшүү;
 22. үй-бүлөлүк зомбулуктан сактоо жана коргоо боюнча чаралардын комплексин мыйзамдарда белгиленген тартипте жүзөгө ашыруу;
 23. соттолгондорду кайра социалдаштырууга багытталган жазык-укуктук таасир этүүнүн эркинен ажыратуу жана мажбурлоо чарасы менен байланышпаган **жазаларды уюштуруу жана аткаруу** жана аларга жазык-аткаруу мыйзамдарына ылайык социалдык жардам көрсөтүү;
 24. ветеринардык-санитардык жана карантиндик-чектөөчү чаралардын өз убагында өткөрүлүшүн камсыздоого көмөк көрсөтүү.

*(ЖМА жана ЖӨБО жөнүндө КР Мыйзамынын
27-беренеси)*

**Өнүгүүдө ким маанилүү –
аялдарбы же майыптарбы?
Аялдарбы же бизнеспи?
Бизнеспи же майыптарбы?**

«Инклюзивдүү өсүш» түшүнүгү

- Жакшы мамлекет аз болбошу керек, бийлик экономикалык процесстерге кийлигишип гана тим болбостон, ошону менен өнүгүү процессинде артта калып жаткан топтор – инклюзия үчүн шарттарды да түзүүгө тийиш
- **Инклюзивдүү өсүш** – бул “жаңы экономикалык мүмкүнчүлүктөрдү гана түзбөстөн, ошону менен бирге коомдун бардык катмарлары үчүн, өзгөчө аз камсыздалган катмарлар үчүн түзүлгөн мүмкүнчүлүктөргө бирдей жеткиликтүүлүктү камсыз кылган” өсүш

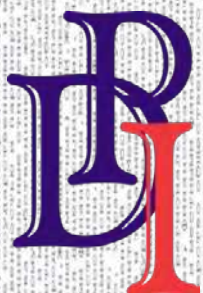
**«Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана
жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө»
КР Мыйзамы**

**Шаардык жана
айылдык
кеңештердин
компетенциясы**

аймакты социалдык-экономикалык жактан өнүктүрүүнүн жана калкты социалдык жактан коргоонун программаларын бекитет, программалардын аткарылышы жөнүндө отчетту угат

**Шаар мэриясынын/айыл
өкмөтүнүн компетенциясы**

социалдык-экономикалык жактан өнүктүрүүнүн программаларынын долбоорлорун иштеп чыгууга жана кеңештин бекитүүсүнө сунуш кылууга катышат жана кеңеш бекиткенден кийин аларды аткарууну камсыз кылат, социалдык-экономикалык жактан өнүктүрүү программасынын аткарылышы жөнүндө маалыматты жарыялайт, ошондой эле аны расмий сайтка жарыялайт жана (же) жергиликтүү кеңеш тарабынан аныкталган атайын көрүнүктүү жерлерге (такталарга, стенддерге) жайгаштырат;

Пландоодо аялдардын жана жергиликтүү жамааттардын лидерлеринин ролу

**Жумушчу топту (ЖТ)
түзүү жана ишин
уюштуруу:**

- ЖТ мүчөлөрү

**Учурдагы кырдаалды
талдоо:**

- Аялдар жана лидерлер муктаждыктарды жеткиришет

Өнүгүү багыттарын аныктоо :

- Аялдар жана лидерлер ЖТнын отурумдарына катышып, сунуштарды киргизишет

Маалымдоо:

- аялдар жана лидерлер жергиликтүү жамааттын мүчөлөрүн кабардар кылууга көмөктөшөт

**СЭӨПтүн долбоорун
коомдук талкуулоо:**

- аялдар жана лидерлер коомдук угууга катышып, сунуштарын беришет

МжБ системасын иштеп чыгуу:

- аялдар жана лидерлер СЭӨПтүн мониторингине катышат жана каражаттар тең бөлүштүрүлгөнбү, инклюзивдүүлүк принциби боюнча бардык тараптар пайда алып жатабы – ушуларды текшерет.

СЭӨПтү ишке ашыруу:

- Аялдар жана лидерлер СЭӨПтү ишке ашырууга катышып, инвестиция тартууда

Катышуу -

жаран өздөрүнүн жана башкалардын жашоосуна
таасирин тийгизген коомго маанилүү чечимдерге
таасир эте алган процесс

Активдүү –

Жарандар кабыл алынган
чечимдерге таасир этүү
үчүн өздөрү шайланган
депутаттар жана
мамлекеттик бийликтин
жана ЖӨБ
органдарынын
өкүлдөрү менен өз ара
аракеттенишет,
шайлоодо,
референдумда добуш
беришет

Пассивдүү –

Жарандар жаңы жергиликтүү
программа ж. б. жөнүндө
маалымат алуу үчүн
чогулуштарга гана
барышат ж.б.

Жарандардын жергиликтүү өз алдынча башкарууга катышуусу:

1. Жергиликтүү жамааттын өкүлчүлүктүү катышуусу **жергиликтүү кеңештер аркылуу жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органынын башчысы аркылуу** ишке ашырылат
2. Жергиликтүү жамааттын тикелей катышуусу төмөнкүдөй формада жүзөгө ашырылат:
 - жергиликтүү жамааттын бардык маанилүү маселелерин талкуулоо;
 - жергиликтүү кеңештердин депутаттарын шайлоо;
 - ченем жаратуу демилгесин көтөрүү жана/же жергиликтүү маанидеги өзгөчө маанилүү маселелер боюнча түз добуш берүүгө катышуу.

(«Жергиликтүү өз алдынча башкаруу жөнүндө» КР Мыйзамы, 19-берене)

Кандай формалар аркылуу?

Аймакты өнүктүрүү боюнча демилгелерди көтөрүү максатында жана ... жергиликтүү жамааттардын мүчөлөрү өз демилгеси боюнча:

- юридикалык жакты түзүү менен, ошондой эле коомдук башталышта да жаштар уюмдарын, аялдар кеңештерин, ардагерлер кеңештерин, аксакалдар сотторун жана башка коомдук уюмдарды жашаган жери боюнча түзө алышат.

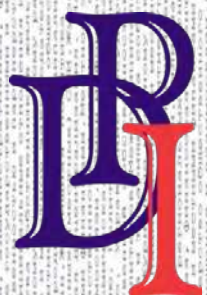

Кандай формалар аркылуу?

1. Курултай, коомдук угуулар жана жарандардын чогулуштары
2. Жергиликтүү кеңештин депутаттарын шайлоого катышуу
3. Ченем жаратуу демилгесин көтөрүү
4. Демилгелүү топтор жана БМжБ топтору
5. Жамааттын муктаждыктарын жана керектөөлөрүн биргелешип аныктоого катышуу (ЖМБА)
6. Жарандардын бюджеттик процеске, анын ичинде пландоого катышуусу
7. Жарандардын жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүүгө катышуусу

Аялдардын катышуусу өтө маанилүү!!!!!!!!!!!!!!

**Өнүктүрүүдө жергиликтүү жамааттын
аялдарынын жана лидерлеринин
катышуусун колдонуу практикасы**

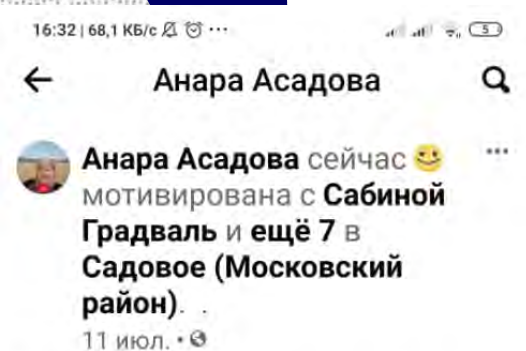
Практика: Коомдук угууларга аялдардын жана лидерлердин катышуусу

2021-жылдын июль айында Садовой ААда 2022-жылга бюджет долбоору боюнча коомдук угуулар өткөн

Жалпысынан 96 адам катышты, алардын 37си аялдар. 32 сунуш келип түшкөн, алардын ичинен жергиликтүү бюджетте **14 сунуш эске алынган, алардын жетөө аялдардан түшкөн**

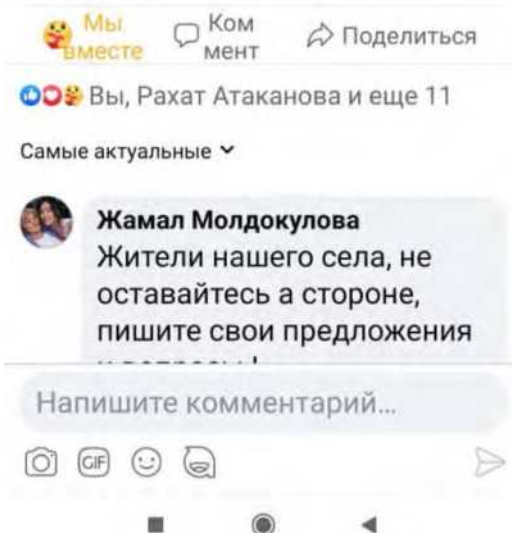

Коомдук бюджеттик угууларга чейинки маалыматтык өнөктүгү

Уважаемые односельчане!
Проект местного бюджета на 2022 год на сайте по адресу: <https://gb.minfin.kg/> (Гражданский бюджет местного сообщества) !!!
Предложения, замечания и вопросы будут приниматься с 06 июля по 16 июля 2021 г., свои предложения, замечания и вопросы можете разместить там же на сайте. Для этого Вам нужно выбрать Чуйская область, Московский район, **Садовский Айыл Окмоту**, затем проект местного бюджета на 2022 год.

Напишите комментарий...

Практика:

**“Балдардын
таланттарына жол ачуу”,**
Нарын облусунун Нарын
районунун Учкун АА

Лидер аялдар айыл өкмөтү менен биргеликте окуучулардын арасында жергиликтүү таланттуу балдарды аныктоо боюнча конкурс өткөрүштү. Бул конкурс балдарга талантын өнүктүрүүгө дем берүү максатында уюштурулду

**“Каада-салтты жана
тарыхый мурасты сактап
калуу”,**
Ош облусунун Кара-Суу
районундагы Кызыл-Суу
АА

Лидер аялдар кыргыздын байыркы ырларын, кыргыз эли басып өткөн жол тууралуу китептерди, улуттук буюмдарды сактоо боюнча иш-чара өткөрүштү.

Практика: Балдар үчүн сейил бак (Жаңы-Талап АА, Нарын облусу, Ак-Талаа району)

- Аялдардын, жаштардын лидерлеринен турган демилгелүү топ түзүлдү.
- Демилгелүү топ балдар паркын түзүү маселесин көтөрдү.
- Демилгени сүрөө үчүн идеялар сүрөткө тартылды. Сүрөттөрдө кир көчөдө ойноп жаткан балдар чагылдырылган. Сүрөттөр коомдук жайларга илинди.
- Кварталдар боюнча чакан чогулуштар уюштурулду. Жолугушуу учурунда тургундар жардам берүү ниетин билдиришти;
- Марафон өткөрүлүп, анын жыйынтыгында 600-700 миң сом чогултулган.

Практика: Балдар үчүн сейил бак (Жаңы-Талап АА, Нарын облусу, Ак-Талаа району)

- Марафондун катышуучулары – аялдар, алар паркты уюштуруу боюнча курулуш жана башка иштер учурунда тамак-аш менен камсыз кылууга жардам берүүнү убада кылышты.
- Андан соң ЖӨБ органына парк үчүн участок бөлүп берүү өтүнүчү менен кайрылышты.
- ЖӨБ органы 0,15 га жер бөлүп берип, бардык уруксат берүүчү документтерди жасап чыккан. Мунун баары демилгени ишке ашыруу үчүн чоң салым болду.
- Алгач тосмо орнотулуп, жер тегизделип, төрт чатырча курулуп, жарык орнотулуп, отургучтар коюлду. Бардык иштер ашар жолу менен жасалды
- Парк 2018-жылдын октябрь айында ачылган.

Практика: Жаштар демилгелүү топторду түзүшүүдө. Миң-Булак АА.

- 19 адамдан турган “Жарандык демилге” демилгелүү тобу түзүлгөн, алардын ичинен 68% - аялдар.
- Айылдык аймактын көйгөйлөрүн аныктоо үчүн жарандар арасында сурамжылоо жүргүзүлгөн, ага 347 адам катышкан, алардын ичинен 201и – аялдар.
- Сурамжылоонун жыйынтыгы боюнча айылдагы көйгөйлөр аныкталды.
- Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен сүйлөшүүлөрдү жүргүзүштү, көйгөйлөрдү чечүү үчүн мүмкүнчүлүктөргө талдоо жүргүзүп чыгышты.
- Коомдук бюджеттик угууга катышып, көйгөйлөрдү чечүү үчүн жергиликтүү бюджеттен каражат бөлүп берүү аракети менен майнап чыкты.

Практика: ЖӨБ органдарынын ишине биргелешкен мониторинг жана баалоо жүргүзүүгө аялдардын жана жергиликтүү жамааттын лидерлеринин катышуусу

Александровка ААда Биргелешкен мониторинг жана баалоо тобу 2017-жылы уюштурулган.

БМжБТ жергиликтүү кеңештин токтому менен бекитилген

Топтун курамы: 15 адам, алардын 70% - аялдар.

Эмнелер жасалды?

1. ЖӨБ органдарынын ишине мониторинг жүргүзүшөт
2. Кемчиликтер аныкталганда дефекттик акт түзөт жана ЖӨБ органдарына берет
3. БМжБ тобунун ишинин жыйынтыгы: ЖӨБ органдарынын ишинин сапаты жогорулады, ЖӨБ органдарынын ишинин отчеттуулугу жана ачыктыгы көбөйдү

Жалпы талкуу:

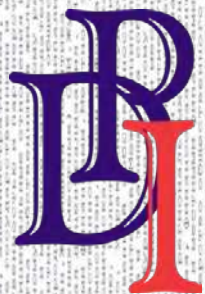
- Аялдардын жана жергиликтүү жамааттын лидерлеринин өнүгүүгө катышуусу боюнча тажрыйбасынан мисалдарды келтириңиз

ӨНУККӨН ӨЛКӨ – ЫНТЫМАКТУУ УЛУТ

**2021-2026-ЖЫЛДАРЫ
КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНДА
КЫРГЫЗ ЖАРАНЫ ДЕП
ЖАРАНДАРДЫН ӨЗҮН
ТААНУУСУН ӨНУКТҮРҮҮНҮН
КОНЦЕПЦИЯСЫ**

Негизги багыттары

1. Кыргыз жараны деп өзүн таанууну аң-сезимдүү түшүнүүнү калыптандыруу.

2. Кыргызстан элинин биримдигин чыңдоо, толеранттуулукту жогорулатуу жана көп түрдүүлүк дөөлөттөрүн урматтоону сактоо

3. Мамлекеттик тилди өнүктүрүү, көп тилдүүлүктү сактоо жана өнүктүрүү

4. Башкаруу жана чечим кабыл алуу процесстерине катышууга бирдей шарттарды түзүү.

5. Саясий институттарга жана мамлекеттик бийлик органдарына карата ишенимди жогорулатуу

Кызыкдар тараптар менен өз ара байланыш түзүү

- Райондук мамлекеттик администрациялар – Координациялык кеңештер аркылуу;
- **Координациялык кеңештер** – аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарынын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, коммерциялык жана коммерциялык эмес, эл аралык жана башка уюмдардын, ошондой эле жарандардын районду социалдык-экономикалык өнүктүрүү боюнча өз ара аракеттенүүсүн координациялоо максатында түзүлгөн консультациялык-кеңеш берүүчү орган болуп саналат.

Кызыкдар тараптар менен өз ара байланыш түзүү

Өнүктүрүү фонддору: Фонддун максаты:

- облустардын, райондордун, шаарлардын жана айылдык аймактардын социалдык-экономикалык өнүктүрүү программаларын ишке ашыруу;
- жергиликтүү жамааттын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, мамлекеттик органдардын демилгелерин колдоо жана жарандардын жашоо деңгээлин жогорулатууга багытталган ишкердик субъекттеринин экономикалык долбоорлорун каржылоо;
- аймактардын инфраструктурасын жакшыртуу, кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын жогорулатуу жана региондордо жумуш орундарын түзүү жолу менен регионалдык экономикалык өнүгүү үчүн шарттарды түзүү.

Кызыкдар тараптар менен өз ара байланыш түзүү

- ЖӨБ органдары – айыл өкмөтү жана жергиликтүү кеңештер аркылуу

Кандай усулдар бар?

- Стейкхолдерлер (пайда көрүүчүлөр) менен жеке жолугушуулар/талкуулар
- Коомдук жолугушуулар (талкуулар, форумдар, угуулар...башкалар)
- Маалыматтык каттар/кайрылуулар;
- Чечим кабыл алуучулар менен расмий сүйлөшүүлөр
- Акцияларды уюштуруу
- ж.б.

ОБРАЩЕНИЕ

Пожалуйста, прежде чем отправить Ваше обращение в адрес государственного или местного органа в электронном виде, внимательно ознакомьтесь со следующей [инструкцией](#)

ПОДАТЬ ОБРАЩЕНИЕ

РУКОВОДИТЕЛИ
ГОСУДАРСТВЕННЫХ ОРГАНОВ

СТАТИСТИКА

■ Статистика и учет электронных обращений граждан

ПОМОЩЬ

- Инструкция
- Закон Кыргызской Республики
- О Портале
- Постановление от 11 августа 2014 года № 463
- Общественная приемная
- Телефон доверия
- Видео уроки

ЛИЧНЫЙ КАБИНЕТ

Отправить обращение

Фамилия *

Имя *

Отчество

Электронный адрес *

Контактный телефон *

Адрес проживания *

Адрес не указан

Выбрать

Социальное положение *

Выбрать

Тематика обращения *

Выбрать

Вид обращения *

Выбрать

Повтор

Государственный орган *

Выбрать

Должностное лицо

Выбрать

Текст обращения *

Символов 4000